

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

NUOMONĖS

EUROPOS CENTRINIS BANKAS

EUROPOS CENTRINIO BANKO NUOMONĖ

2008 m. lapkričio 18 d.

Europos Sąjungos Tarybos prašymu dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvos 94/19/EB dėl indėlių garantijų sistemų nuostatas dėl kompensacijų lygio ir išmokėjimo termino

(CON/2008/70)

(2008/C 314/01)

Ižanga ir teisinis pagrindas

2008 m. spalio 24 d. Europos centrinis bankas (ECB) gavo Europos Sąjungos Tarybos prašymą pateikti nuomonę dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvos 94/19/EB dėl indėlių garantijų sistemų nuostatas dėl kompensacijų lygio ir išmokėjimo termino ⁽¹⁾ (toliau — pasiūlyta direktyva).

ECB kompetencija teikti nuomonę dėl pasiūlytos direktyvos yra grindžiama Europos bendrijos steigimo sutarties 105 straipsnio 4 dalimi. Vadovaudamasi Europos centrinio banko darbo reglamento 17 straipsnio 5 dalies pirmu sakiniu, Valdančioji taryba priėmė šią nuomonę.

1. Bendros pastabos

1.1. ECB atkreipia dėmesį, kad dabartinė finansų rinkos krizė patvirtino, kad indėlių garantijų sistemos yra būtinos indėlininkų pasitikėjimui palaikyti ir finansiniam stabilumui apsaugoti. ECB remia pagrindinį tikslą — sustiprinti indėlininkų pasitikėjimą, ir supranta, kad dėl skubos pasiūlytoje direktyvoje didžiausias dėmesys teikiamas nacionalinių indėlių garantijų sistemų (toliau — nacionalinės sistemos) kompensacijų lygio padidinimui atsižvelgiant į 2008 m. spalio 7 d. Ekonomikos ir finansų tarybos (Ecofino) išvada ⁽²⁾, taip pat išmokėjimo termino sutrumpinimui ir dabartinės bendrojo draudimo galimybės nebeteikimui.

1.2. Tuo pačiu ECB remia Komisijos siekį toliau tęsti darbą nacionalinių sistemų konvergencijos srityje, ypatingą dėmesį teikiant jų finansavimo mechanizmų suderinimui, ir šiuo klausimu iki 2009 m. gruodžio 31 d. pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą ⁽³⁾. Atsižvelgdamas į nacionalinių sistemų finansavimo priemonių svarbą finansinio saugumo tinklo efektyvumui ir finansinio stabilumo apsaugojimui, ECB tikisi prisidėti prie būsimo Komisijos darbo šioje srityje ir ragina laiku baigti Komisijos

⁽¹⁾ COM(2008) 661 galutinis.

⁽²⁾ Žr. 2894-to Tarybos susitikimo (13784/08) pranešimą spaudai, esantį Tarybos tinklavietėje: www.consilium.europa.eu, kaip nurodyta pasiūlytos direktyvos aiškinamojo memorandumo 1 dalies šeštoje pastraipoje.

⁽³⁾ Direktyvos 94/19/EB 12 straipsnis su pakeitimais, padarytais pasiūlytos direktyvos 1 straipsnio 6 dalimi; plg. pasiūlytos direktyvos 1 ir 7 konstatuojamosios dalys.

ataskaitą. Šiame kontekste ECB pabrėžia, kad nacionalinių sistemų finansavimo priemonės turi *inter alia* atitikti Sutartyje įtvirtintą piniginių finansavimo draudimą, ypač draudimą nacionaliniams centriniams bankams leisti pereikvoti lėšas sąskaitose ar suteikti bet kurios kitos formos galimybes, kaip apibrėžta Sutarties 101 straipsnyje ⁽¹⁾, kuris išsamiau aptartas ankstesnėse ECB nuomonėse dėl nacionalinių teisinių nuostatų projektų ⁽²⁾ ir ECB pranešimuose apie konvergenciją ⁽³⁾.

2. Konkrečios pastabos

2.1. Garantijų kompensacijos lygis

ECB pritaria garantija užtikrintų indėlių minimalios sumos padidinimui iki 50 000 EUR iki 2008 metų pabaigos ir tolesniam didinimui iki 100 000 EUR ⁽⁴⁾, kaip paminėta 2008 m. spalio 7 d. Tarybos išvadoje ⁽⁵⁾. Tuo pačiu ECB pabrėžia, kad prieš bet kokią kompensacijų lygio padidinimą, viršijantį pastarąją sumą, turėtų vykti glaudus koordinavimas ES lygiu, kadangi dideli nacionalinių priemonių skirtumai gali padaryti priešingą poveikį ir sukelti iškraipymus bendrojoje rinkoje.

2.2. Išmokėjimo termino sutrumpinimas

ECB pritaria siekui žymiai sutrumpinti garantija užtikrintų indėlių išmokėjimo terminus ir taip sustiprinti indėlininkų pasitikėjimą ⁽⁶⁾. Šiame kontekste ECB norėtų pabrėžti, kad naujas tyrimas tarptautiniu lygiu atskleidė, kad greitas indėlininkų reikalavimų išmokėjimas yra ypač svarbus veiksmingai indėlių apsaugai. Be to, nustatant būtiną išmokėjimo terminų sutrumpinimą ir taip apsaugant indėlių garantijų sistemų patikimumą, turėtų būti laikomasi pragmatiško požiūrio. Tai reiškia, kad reikėtų nustatyti veiksmingus operacinius procesus indėlininkų reikalavimams tikrinti ir išmokėti, taip pat užtikrinti pakankamą finansavimą. Visų pirma reikia nustatyti procedūras, kurios užtikrintų, kad, keliose valstybėse veikiančiam bankui tapus nemokiu, indėlininkai gautų išmokas taip pat veiksmingai kaip ir tuo atveju, jei nemokiu tapęs bankas veiktų tik vienoje valstybėje narėje. Be to, ECB siūlo, kad Komisijos planas įvertinti, ar būtų įmanoma toliau derinti nacionalinių sistemų naudojamas finansavimo priemonės, turėtų būti papildytas išmokėjimo procedūrų veiksmingumo apžvalga. Pagaliau, greta išmokėjimo termino sutrumpinimo, ECB siūlo, kad visuomenės pasitikėjimas indėlių garantijų sistemomis galėtų būti sustiprintas gerinant indėlininkų informuotumą apie indėlių apsaugos sąlygas, *inter alia* kredito įstaigoms tinkamai atskleidžiant šias sąlygas.

Priimta Frankfurte prie Maino, 2008 m. lapkričio 18 d.

ECB pirmininkas

Jean-Claude TRICHET

⁽¹⁾ Jis aiškinamas atsižvelgiant į 1993 m. gruodžio 13 d. Tarybos Reglamentą (EB) Nr. 3603/93, nustatantį apibrėžimus, susijusius su Sutarties 104 ir 104b 1 straipsniuose numatyty draudimų taikymu (OL L 332, 1993 12 31, p. 1).

⁽²⁾ Žr. 2001 m. spalio 11 d. ECB nuomonės CON/2001/32 Portugalijos finansų ministerijos prašymu dėl įstatymo, iš dalies keičiančio kredito įstaigų ir finansų bendrovių teisinį reglamentavimą, projekto 11–14 dalis; 2005 m. gruodžio 1 d. ECB nuomonės CON/2005/50 *Národná banka Slovenska* prašymu dėl įstatymo, iš dalies keičiančio įstatymą Nr. 118/1996 rink. dėl bankų indėlių apsaugos ir dėl tam tikrų įstatymų su paskutiniaisiais pakeitimais dalinių pakeitimų, projekto 11–13 dalis; 2007 m. rugpjūčio 27 d. ECB nuomonės CON/2007/26 Lenkijos finansų ministro prašymu dėl įstatymo, iš dalies keičiančio Banko garantijų fondo įstatymą, projekto 2.1–2.3 dalis; ir 2008 m. sausio 17 d. ECB nuomonės CON/2008/5 Lenkijos finansų ministro prašymu dėl įstatymo, iš dalies keičiančio Banko garantijų fondo įstatymą, projekto 2.2–2.8 dalis.

⁽³⁾ Žr., pvz., 2006 m. gruodžio mėn. ECB pranešimą apie konvergenciją, p. 30.

⁽⁴⁾ Direktyvos 94/19/EB 7 straipsnio 1 dalis su pakeitimais, padarytais pasiūlytos direktyvos 1 straipsnio 3 dalies a punktu, ir papildymais, padarytais pasiūlytos direktyvos 2 straipsnio 1 dalies pirma ir antra pastraipomis, kuriame numatytas padidintų kompensacijų taikymas atgaline data nuo 2008 m. spalio 15 d.; plg. pasiūlytos direktyvos 3 konstatuojamoji dalis ir pasiūlytos direktyvos aiškinamojo memorandumo 5.3 dalis.

⁽⁵⁾ Taryba susitarė, kad „visos valstybės narės bent vienerių metų pradiniam laikotarpiui užtikrins minimalią 50 000 EUR asmeninių indėlių garantijų apsaugą, pripažindam[a], kad daugelis valstybių narių yra pasirengusios padidinti savo minimalią sumą iki 100 000 EUR“.

⁽⁶⁾ Direktyvos 94/19/EB 1 straipsnio 3 dalis su pakeitimais, padarytais pasiūlytos direktyvos 1 straipsnio 1 dalimi, ir Direktyvos 94/19/EB 10 straipsnio 1 ir 2 dalys su pakeitimais, padarytais pasiūlytos direktyvos 1 straipsnio 5 dalimi; plg. pasiūlytos direktyvos 5 konstatuojamoji dalis ir pasiūlytos direktyvos aiškinamojo memorandumo 5.1 dalis.